

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради ХДАЕУ

протокол від 04 червня 2026 року № 13

Введено в дію:

наказ від 04 червня 2026 року № 20/ОД

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр колективного користування науковим обладнанням
Херсонського державного аграрно-економічного університету

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про Центр колективного користування науковими обладнанням Херсонського державного аграрно-економічного університету (далі – Положення) визначає основні засади функціонування Центру колективного користування науковими обладнанням Херсонського державного аграрно-економічного університету (далі – Центр).
- 1.2. Центр створений у Херсонському державному аграрно-економічному університеті (далі – Університет) з метою надання доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок вітчизняними та іноземними вченими відповідно до умов, визначених у регламенті доступу до наукового обладнання та користування ним відповідно до Постанови КМУ від 21 червня 2022 р. № 703 «Деякі питання центрів колективного користування науковим обладнанням».
- 1.3. Центр у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Статутом Університету, Колективним договором Університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, наказами, іншими нормативними документами та цим Положенням.
- 1.4. Центр не є юридичною особою, не має самостійного балансу, рахунків в установах Державного казначейства. Рішення щодо утворення, ліквідації або реорганізації Центру приймається ректором Університету.
- 1.5. Наукові прилади та обладнання Центру перебувають на балансі Університету.
- 1.6. Центр бере на себе зобов'язання забезпечити якісну та надійну роботу наукового обладнання і приладів, його необхідне фахове обслуговування, умови найкращого використання робочого часу в інтересах наукової спільноти України, відсутність штучних обмежень у наданні послуг іншим науковим установам і організаціям України.
- 1.7. Інформація про Центр (тип/марка наукового приладу/обладнання, інший об'єкт дослідницької інфраструктури, що надається для колективного користування, їх основні технічні характеристики та головні напрями досліджень, які можна здійснити на такому обладнанні, контактні дані оператора, порядок використання обладнання, надання послуг), розміщується на веб-сторінці ХДАЕУ.

2. Завдання та функції Центру

2.1. Завданнями Центру є:

- сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних

програм та наукових (науково-технічних) проектів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок;

- залучення здобувачів вищої освіти, докторантів та молодих вчених до наукових досліджень із застосуванням високотехнологічного обладнання, зокрема в контексті підготовки кваліфікаційних робіт, грантових ініціатив та стартапів;
- проведення спільних досліджень і розробок вітчизняними та іноземними науковими установами та закладами вищої освіти;
- створення умов для отримання результатів наукових досліджень та експериментальних розробок, результати яких мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання;
- надання установою найсучасніших інструментів і послуг (інформування, формалізований доступ, безоплатне або платне користування приладами) для дослідників з різних галузей, таких, як агрономія, ветеринарна медицина, біологія, рибництво, екологія, біотехнологія, біоінженерія, аквакультура, тваринництво, харчова інженерія тощо;
- забезпечення проведення експериментальних міждисциплінарних досліджень із використанням сучасного обладнання вченими Університету, партнерами з інших вітчизняних і іноземних закладів вищої освіти та наукових установ;
- сприяння розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва, зокрема в межах спільних дослідницьких проектів, програм академічної мобільності, публікаційної та аналітичної співпраці;
- сприяння підвищенню рівня публікаційної активності науковців університету шляхом розширення доступу до високотехнологічних засобів експериментальних досліджень та їхнього оприлюднення у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection;
- формування бази знань, експериментальних протоколів та аналітичних рішень на основі даних, отриманих у процесі роботи Центру, з дотриманням принципів академічної доброчесності, етики досліджень та захисту персональних даних;
- використання наукових приладів і обладнання Центру, участі замовника у виконанні міжнародних, вітчизняних наукових проектів (грантів, угод).

2.2. Функціями Центру є:

- виконання експериментальних досліджень із використанням високотехнологічного обладнання;
- надання доступу до використання наукового обладнання Центру для

проведення досліджень науковим, науково-педагогічним працівникам та здобувачам вищої освіти Університету, а також вченим з інших закладів вищої освіти, наукових установ та партнерських організацій;

- надання в установленому порядку платних послуг з використання обладнання Центру для проведення прикладних та експериментальних досліджень.

2.3. Центр відповідно до покладених на нього завдань забезпечує:

- належне надання визначених у цьому Положенні послуг;
- наявність кваліфікованого та компетентного персоналу, який забезпечує технічне обслуговування наукового обладнання, проведення регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;
- технічне обслуговування наукового обладнання, проведення регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;
- інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та супроводження регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;
- наявність плану проведення досліджень і розробок у Центрі та графіка його роботи (у разі наявності заявок на проведення досліджень і розробок);
- наявність і дотримання регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним;
- наявність інструкції щодо користування науковим обладнанням;
- відкритий доступ до наукових даних, що отримані за рахунок державних коштів, та їх повторне використання, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром, крім обмежень щодо захисту персональних даних, інформації, прав інтелектуальної власності, національної безпеки;
- належне управління даними досліджень і розробок (дані, що отримані під час проведення досліджень і розробок, повинні зберігатися, архівуватися протягом визначеного періоду, а також бути доступними для перегляду та повторного використання);
- дотримання правил етичної поведінки та академічної доброчесності учасниками Центру;
- дотримання принципу гендерної рівності та принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- захист інформації, авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг Центру на отримані результати, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром на замовлення суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших установ і організацій незалежно

від форми власності.

3. Матеріально-технічна база

- 3.1. Перелік базового обладнання, яке використовується в Центрі реєструються згідно Додатку 1. У подальшій діяльності Центру нове обладнання, придбане або передане у тимчасове користування для потреб його функціонування, закріплюється за ним наказом ректора.
- 3.2. Центр має право у встановленому порядку використовувати матеріально-технічну базу та обладнання структурних підрозділів Університету.
- 3.3. Матеріально-технічне забезпечення Центру здійснюється за рахунок коштів проєктів держбюджетних НДР, державних і міжнародних грантів, господарських договорів, базового фінансування наукової діяльності Університету та інших коштів незаборонених чинним законодавством.

4. Управління та кадрове забезпечення

- 4.1. Керівництво Центру здійснює координатор центру, який призначається наказом ректора та безпосередньо підпорядковується проректору з наукової роботи та міжнародної діяльності, а у разі його відсутності – ректору університету.
- 4.2. Координатор Центру:
 - здійснює загальне керівництво роботою Центру, несе персональну відповідальність за організацію діяльності Центру;
 - організовує діяльність Центру, в тому числі щодо взаємодії із суб'єктами надання послуг, вживає заходів до підвищення ефективності роботи Центру;
 - організовує інформаційне забезпечення роботи Центру, роботу із засобами масової інформації, визначає зміст та час проведення інформаційних заходів;
 - здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та Положенням про Центр.
- 4.3. Координатор Центру не має права розпоряджатися науковим обладнанням, яке використовується на підставі договору про спільну наукову діяльність учасниками Центру.
- 4.4. Функціонування Центру забезпечується працівниками Університету.
- 4.5. У структурі Центру можуть утворюватися наукові групи, секції для виконання робіт за окремими тематичними напрямками.

5. Порядок надання Центром послуг з проведення досліджень і розробок із використанням наукового обладнання замовнику послуги

- 5.1. Університет може надавати послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання, закріпленого за Центром.
- 5.2. Переважне право на користування науковим обладнанням надається працівникам Університету або замовникам послуг з проведення досліджень і розробок, які здійснюються на замовлення держави в межах пріоритетних напрямів науково-технічного та інноваційного розвитку Центру.
- 5.3. Послуги з використання наукового обладнання Центру для потреб структурних підрозділів Університету надаються безкоштовно.
- 5.4. До суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, яким можуть надаватися послуги Центру, належать наукові та науково-педагогічні працівники, студенти, магістри, аспіранти, ад'юнкти і докторанти, інші вчені, а також наукові установи, заклади вищої освіти, музеї, інші юридичні особи незалежно від форми власності, що мають відповідні наукові підрозділи, та громадські наукові організації.
- 5.5. Замовниками послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання можуть бути суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності, з якими укладено договір про надання такої послуги.
- 5.6. Послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання Центром надаються замовнику на платній основі відповідно до договору про проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання. Вартість послуг з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання визначається Університетом на підставі розробленої калькуляції фінансово-бухгалтерською службою.
- 5.7. Оператори приладів не забезпечують замовників витратними матеріалами, реагентами, надання яких відшкодовується замовниками згідно кошторисів витрат за відповідними науковими проектами або шляхом укладання договору на проведення досліджень.

6. Порядок надання доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок

- 6.1. Доступ до роботи з науковим обладнанням надається працівникам університету, за умови їх безпосередньої участі у проведенні досліджень і розробок та поінформованості щодо правил роботи з науковим обладнанням. Правила роботи з науковим обладнанням внесені до інструкції щодо користування науковим обладнанням та встановлюються керівництвом Центру відповідно до технічного паспорту наукового обладнання.
- 6.2. Кожен користувач зобов'язаний дбайливо ставитися до наукового

обладнання. У разі пошкодження або знищення наукового обладнання винуватець зобов'язаний відшкодувати збитки згідно вимог чинного законодавства України. Користувачі зобов'язані в наукових працях, опублікованих із використанням даних, отриманих на науковому обладнанні, робити посилання на інформацію про Центр.

6.3. Розмір заподіяної Центру матеріальної шкоди встановлюється:

- у разі заподіяння Центру матеріальної шкоди за фактичними витратами - на підставі даних бухгалтерського обліку виходячи з балансової вартості (собівартості) матеріальних цінностей (наукового обладнання) та вирахування зносу згідно з установленими нормами;
- за ініціативою однієї із сторін - шляхом проведення експертизи. Обов'язок щодо сплати вартості експертизи покладається на сторону, що ініціювала її проведення.

6.4. Заподіяні збитки відшкодовуються у повному обсязі.

6.5. У разі недосягнення згоди щодо розміру чи порядку відшкодування заподіяної шкоди спори вирішуються у судовому порядку.

7. Порядок придбання (у тому числі за договором лізингу), передачі, обміну, наукового обладнання

7.1. Наукове обладнання передається, придбавається (у тому числі за договором лізингу), обмінюється відповідно до законодавства.

7.2. Центр має право відмовляти у наданні послуг у разі, коли заплановане дослідження або розробка заборонені законодавством або можуть призвести до виходу наукового обладнання із робочого стану, порушення правил користування науковим обладнанням або невиконання інших вимог, передбачених Положенням про Центр.

7.3. Науковому обладнанню (складовій частині наукового обладнання) в установленому порядку може бути надано статус наукового об'єкта, що становить національне надбання.

8. Фінансування, звітування та припинення діяльності Центру

8.1. Фінансування діяльності Центру здійснюється за рахунок коштів загального та/або спеціального фонду, в тому числі:

- накладних витрат науково-дослідної частини;
- базового фінансування наукової діяльності університету;
- держбюджетних науково-дослідних робіт, господарських договорів та грантів;
- коштів, отриманих від юридичних та фізичних осіб за надання відповідних платних послуг;

- загальноуніверситетських коштів (основна діяльність);
 - благодійної допомоги від організацій, підприємств, громадян, які адресно надійшли для підтримки діяльності Центру;
 - інших джерел, не заборонених чинним законодавством.
- 8.2. Надання платних послуг здійснюється на підставі договорів із замовниками, які укладаються та узгоджуються у встановленому порядку.
- 8.3. Виконання договорів про надання платних послуг обліковується у встановленому для цих видів діяльності порядку.
- 8.4. Бухгалтерський облік та фінансові операції забезпечуються фінансово-бухгалтерською службою Університету у встановленому порядку.

9. Прикінцеві положення

- 9.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження рішенням Вченої ради університету та введення в дію наказом ректора. У такому ж порядку дія Положення скасовується.
- 9.2. Зміни та доповнення до Положення вносять шляхом викладення його в новій редакції.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Сергій ЛАВРЕНКО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Вікторія ГРАНОВСЬКА

Головний бухгалтер

Світлана КАЛЬСІНА

Начальник навчально-методичного відділу

Олена КАН

Провідний юрисконсульт

Тетяна КУЗОВОВА

Додаток 1
до положення про Центр колективного
користування науковим обладнанням
Херсонського державного аграрно-
економічного університету

ПЕРЕЛІК
базового обладнання, яким оснащено
Центр колективного користування науковими обладнанням Херсонського
державного аграрно-економічного університету

№ з/п	Назва обладнання (технічна інформація)	Кафедра на балансі якої знаходиться обладнання
1		
2		
3		
4		
5		